

Okrągły Stół dla Warszawy

Dialog NGO i kandydatów/ek w wyborach samorządowych 2024.

Wyniki pracy “podstolików” tematycznych Okrągłego Stołu dla Warszawy oraz Ankiety Obywatelskiej.

www.okraglystol.waw.pl

Inicjatorami i Inicjatorami Okrągłego Stołu dla Warszawy są: pozarządowe części Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Cudzoziemców, Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Kultury, Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Rekreacji i Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Warszawskiej Wisły oraz Federacja Inicjatyw Oświatowych, Federacja Mazowia, Inicjatywa 35. Rok Wolności, Partnerstwo Otwarty Jazdów, IMI Radio, Portal warszawa.ngo.pl i Radio Kapitał.

Projekt dofinansowała Fundacja im. Stefana Batorego.

Spis treści

I.	Oświata i edukacja oraz wsparcie społeczne.	4
1.	Edukacja - postulaty wypracowane w toku pracy grupy	4
2.	„Parking pomysłów” zgłaszanych w trakcie pracy grupy:	4
3.	Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.	5
II.	Zielone miasto, środowisko, Wisła, sport i rekreacja	7
1.	Postulaty wypracowane w toku pracy grupy. Pierwsze trzy uznano za najważniejsze.	7
2.	Rozbieżności jakie się pojawiły podczas prac grupy.	7
3.	„Parking pomysłów” zgłaszanych w trakcie pracy grupy:	7
4.	Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.	7
III.	Przestrzenie publiczne, przestrzenie społeczne, mieszkalnictwo	9
1.	Miasto współzarządzane.	9
2.	Zwiększenie zasobu mieszkalnictwa komunalnego.	9
3.	Miasto przyjazne osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami	9
4.	Zrównoważony rozwój miasta.	9
5.	Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.	10
IV.	Transport i bezpieczeństwo.....	12
1.	Postulaty wypracowane w toku pracy grupy.	12
2.	Protokół rozbieżności.....	12
3.	Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.	13
V.	Partycypacja, kultura i migranci.....	16
1.	Postulaty wypracowane w toku pracy grupy.	16
2.	Postulaty zgłoszone na sesji plenarnej, które nie miały możliwości uzyskania konsensusu podczas pracy w grupie.	17
3.	Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.	17

I. Oświata i edukacja oraz wsparcie społeczne

1. Edukacja- postulaty wypracowane w toku pracy grupy

1.1. Edukacja w szkole.

1.1.1 Młodzieżowe i Senioralne Rady Miasta (mini granty od miasta na ich funkcjonowanie).

1.2. Edukacja dorosłych.

1.2.1 Edukacja osób nauczycielskich w zakresie edukacji globalnej.

1.2.2 Edukacja pro środowiskowa i klimatyczna.

1.2.3 Projekty edukacyjne w domach kultury i bibliotekach.

1.2.4 Projekty edukacyjne w klubach seniora, kołach gospodyń miejskich.

1.2.5 Współpraca w ramach projektów edukacyjnych z organizacjami pozarządowymi oraz inicjatywami oddolnymi.

1.2.6 Współpraca warszawskich przedsiębiorstw ze szkołami.

1.2.7 Ograniczenie i spowolnienie ruchu samochodowego w szkołach.

1.2.8 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami - postulaty wypracowane w toku pracy grupy.

1.2.9 Brak dyskryminacji przy tworzeniu przez samorząd rozwiązań wspierających osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunów (dyskryminacja ze względu na rodzaj niepełnosprawności czy status społeczny).

1.2.10 Przestrzeganie obowiązującego prawa podczas realizacji przez samorząd zapisów: Konwencji, ustaw, rozporządzeń oraz edukacja urzędników miejskich i pracowników budżetówki na temat praw osób niepełnosprawnych.

1.2.11 Stworzenie oraz bieżące aktualizowanie bazy danych nt. mieszkańców Warszawy z orzeczoną niepełnosprawnością i ich indywidualnych potrzeb.

2. „Parking pomysłów” zgłaszanych w trakcie pracy grupy:

2.1. Lepiej wykorzystywać bazę edukacyjną i sportową szkół zwłaszcza w godzinach popołudniowych.

2.2. Audyt dostępności lokali kultury i edukacji dla osób niepełnosprawnych.

2.3. Egzamin na kartę rowerową tzw. holenderskie odbywające się w warunkach realnego ruchu drogowego.

2.4. Edukacja prawna, ekonomiczna i medyczna dla obywateli miasta.

2.5. Kształcenie urzędników.

2.6. Budownictwo specjalistyczne dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

2.7. Rowerowy maj wzbogacić o szkolenia z zakresu bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym.

2.8. Dyrektorzy wraz z Radą Rodziców powinni dokonać weryfikacji statutów szkolnych.

- 2.9. Wspólnienie procesów decyzyjnych.
- 2.10. Edukacja ma wspomagać rozwój.
- 2.11. Angażowanie dzieci w podejmowanie decyzji, które bezpośrednio ich dotyczą.
- 2.12. "Pan z lizakiem" przy przejściach drogowych dla pieszych w okolicach szkół - sposób na poprawę bezpieczeństwa dzieci w ruchu drogowym.
- 2.13. Edukacja cyfrowa dzieci pod kątem bezpieczeństwa w sieci.
- 2.14. Budowa infrastruktury dla rowerów.
- 2.15. Nauczanie włączające.
- 2.16. Szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej już w przedszkolach.
- 2.17. Warsztaty rozwijające kompetencje psychologiczne i społeczne dzieci i młodzieży w szkołach jako element programu kształcenia.
- 2.18. Warsztaty dla dzieci i młodzieży dotyczące technik uczenia się.
- 2.19. Zwrócenie szczególnej uwagi na problemy edukacyjne chłopców.

3. Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.

3.1. Roślinna Szkoła - dostęp do zdrowych, bezpiecznych **roślinnych posiłków w szkołach**.

Green REV Institute wraz z partnerami ruszył z programem Roślinna Szkoła - wspólnie ze stroną ekspercką, NGOs wypracowałyśmy 10 postulatów wokół dostępności do zdrowych, bezpiecznych roślinny posiłków w szkołach, wypracowywania lokalnych polityk żywnościowych. www.roslinnaszkoła.pl

Czy Pan/Pani wprowadzi w szkołach warszawskich **jeden roślinny posiłek tygodniowo?**

Dieta dzieci najczęściej jest bardzo uboga w witaminy i składniki odżywcze. Ponadto łatwo wyliczyć zysk środowiska, jeśli ustanowimy jeden dzień bez art. odzwierzęcych, których produkcja bardzo obciąża środowisko.

3.2. **Bon na zajęcia pozaszkolne** dla rodzin o niskich dochodach. Finansowanie: opłaty za koncesje na alkohol.

Sport i kultura powinny być głównymi narzędziami walki z uzależnieniami. Części rodziców nie stać na zajęcia. Bon mógłby pomóc w realizacji pasji dzieciom z niższymi możliwościami finansowania zajęć pozalekcyjnych (kwota bonu - 100 zł/miesięcznie), finansowanie: opłaty za koncesje na alkohol.

3.3. Warsztaty rozwijające **kompetencje społeczne i psychologiczne**.¹ Młodzi ludzie są lepiej przygotowani do wyzwań, m.in. zawodowych. Biorą odpowiedzialność za własne uczenie się, próbują nowości, działają zespołowo i wspierają się w rozwoju.

¹ Punkty 3.3-3.8 zob. <https://sosdlaedukacji.pl/postulat-dla-edukacji/>

- 3.4. **Projekty społeczne w naszych szkołach.**
Osoby zdobywają kompetencje przydatne w życiu i pracy: samodzielność, odpowiedzialność, zarządzanie (czasem, projektem), współpraca i wspólne rozwiązywanie problemów.
- 3.5. **Środki na lokalne projekty edukacyjne.**
Szkoły są wspierane przez organizacje, które mają doświadczenie w planowaniu i realizacji projektów.
- 3.6. **Młodzieżowa rada w naszej gminie.**
Młodzieżowe rady pozwalają wyłonić lokalnych liderów – reprezentację nastolatków. To szansa na wyzwolenie konstruktywnej energii i aktywności społecznej tej grupy.
- 3.7. **Szkolne budżety obywatelskie.**
Budżet to lekcja współdecydowania o szkole. W procesie liczy się wspólna, rzetelna diagnoza potrzeb oraz szukanie najlepszych rozwiązań.
- 3.8. **Przegląd szkolnych statutów.**
Usunięcie niezgodnych z prawem zapisów jest istotne dla zapewnienia uczniom i nauczycielom pełnych praw i ochrony.
- 3.9. Stworzenie warszawskiej **bazy danych** na temat **osób z niepełnosprawnościami** w Warszawie.
Warszawa nie posiada pełnych danych na temat liczby OzN i ich potrzeb. Jedynie stworzenie szczegółowej bazy danych będzie umożliwiło tworzenie efektywnych rozwiązań w zakresie, m.in. mieszkalnictwa, dostępności architektonicznej i do usług, ośrodków wsparcia dziennego, asystencji osobistej itp.
- 3.10. **Asystencja osobista** dostępna dla OzN.
Aktualne rozwiązania asystencji osobistej realizowanej przez samorząd (CUS) są niewystarczające i wysoce dyskryminujące znaczną część osób z niepełnosprawnościami - BKDS zgłaszał te uwagi w konsultacjach społecznych, ale nie zostały wzięte pod uwagę.
- 3.11. **Zdrowie psychiczne** mieszkańców jako wyzwanie dla samorządu.
- 3.12. Jak rozumiecie Państwo **rewitalizację społeczną** w środowisku miejskim?

II. Zielone miasto, środowisko, Wisła, sport i rekreacja

1. Postulaty wypracowane w toku pracy grupy. Pierwsze trzy uznano za najważniejsze.

- 1.1. Kompleksowy program rozwoju Wisły i jej brzegów (zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i rozwoju rekreacji na rzece).
- 1.2. Uspokojenie ruchu wokół szkół i zrobienie tam cichych i zielonych stref.
- 1.3. Bon na zajęcia pozalekcyjne dla rodzin z niskimi dochodami (z naciskiem na zajęcia sportowe i rekreacyjne).
- 1.4. Zwiększenie finansowania programów termomodernizacji.
- 1.5. Roślinne posiłki w szkołach i przedszkolach raz w tygodniu.
- 1.6. Zbudowanie większej ilości parków "bez wstępu dla zwierząt".
- 1.7. Rowery miejskie dostępne przez cały rok i zbudowanie większej ilości stacji do zostawienia roweru.
- 1.8. Większe wsparcie miasta dla akcji edukacyjnych związanych z OZE i budowaniem wspólnot energetycznych.
- 1.9. Stworzenie większej ilości ogrodów społecznych na terenach przekazanych przez miasto.
- 1.10. Rozbudowa sieci otwartych basenów.

2. Rozbieżności jakie się pojawiły podczas prac grupy.

- 2.1. Ad. pkt. 1.4. Jeden z uczestników miał wątpliwość czy obecne wsparcie finansowe nie jest wystarczające.
- 2.2. Ad. pkt. 1.5. Jeden z uczestników uważał, że roślinne posiłki powinny być możliwością wyboru, a nie być przymusowe (nawet w jeden dzień w tygodniu)
- 2.3. Ad. pkt. 1.6. Wśród uczestników pojawiła się rozbieżność dotycząca ograniczania właścicielom psów wchodzenia do parków. Zamiast zakazu proponowano budowanie większej liczby psich wybiegów w parkach i bezwzględny nakaz chodzenia z psem na smyczy i w kagańcu oraz z książeczką zdrowia.

3. „Parking pomysłów” zgłaszanych w trakcie pracy grupy:

- 3.1. Zwiększenie liczby kursów autobusów i tramwajów poza godzinami szczytów
- 3.2. Wieloletnie unormowanie funkcjonowania NGO (zawieranie przez miasto umów dłuższych niż rok)

4. Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.

- 4.1. Zainteresowanie się samorządu **praskim brzegiem rzeki Wisły**, a zwłaszcza odcinkiem od mostu Poniatowskiego do Siekierkowskiego.

Na tym odcinku istnieje wiele klubów i sportowych NGO. W tym nasz klub - TWDW (największy klub amatorskiego wioślarstwa w Polsce). Organizacje od lat negocjują możliwość dłuższych dzierżaw/koncesji, chcą inwestować i się rozwijać, ale na 3 latach jest to niemożliwe.

- 4.2. Ułatwienia w budowie i rewitalizacja istniejących **przystani wodniackich**.
Życie wokół Wisty koncentruje się głównie na jej brzegach. Brak nowego zaplecza dla wodniaków, stare coraz bardziej niszczeje. Czy, posiadając tak unikalną rzekę, Miasto chce się koncentrować wyłącznie na prostej rozrywce na brzegach?
- 4.3. Budowa **zbiorników na deszczówkę** i instalacji odzysku ciepła, w każdej inwestycji.
Skoro jest już dziura w ziemi, to zasadne jest by wycisnąć z tego jak najwięcej.
- 4.4. **Likwidacja trawników na rzecz roślin okrywowych i krzewów**.
Poprawa retencji wody, zmniejszenie oddziaływania wysp ciepła, zmniejszenie unosu wtórnego, rozwój bioróżnorodności, ponieważ wytworzą się siedliska miejskie.
- 4.5. W jakim stopniu **gospodarka obiegu zamkniętego** będzie wprowadzona w systemach miejskich?
- 4.6. Czy planowana jest **edukacja mieszkańców nt. zrównoważonego rozwoju i** utrzymaniu optymalnego ekosystemu?
Postulujemy działania edukacyjne kierowane do spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot nt. „zielonych treści”. Postulujemy np. szkolenia, działania edukacyjne, konkursy (np. na kampanie społeczne czy mini granty) kierowane do warszawskich spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot nt. takie jak motywować mieszkańców do lepszej segregacji odpadów czy tematy związane np. z termomodernizacją budynków.
- 4.7. Czy będziecie Państwo popierać **"zielony" budżet obywatelski** dla Warszawy?
Chodzi o to, by z budżetu obywatelskiego dla Warszawy wydzielić środki na działania mieszkańców służące ochronie środowiska i adaptacji/tagodzeniu zmian klimatu.
- 4.8. **Zieleń wokół szkół**.
Obsadzenie szkół drzewami i dbanie o stare drzewa rosnące w okolicy. Zielone otoczenie szkół wpływa na zdrowie dzieci. To jest dotlenienie otoczenia, regulowanie temp., lepsza gosp. wodna w terenie. Zieleń wpływa na zdolności poznawcze dzieci i ich psych. samopoczucie. Nie ma ani jednego powodu, aby spod szkół usuwać zieleń. Wręcz przeciwnie.

III. Przestrzenie publiczne, przestrzenie społeczne, mieszkalnictwo

1. Miasto współzarządzane.

- 1.1. **Narzędzia partycypacji:** lokalne fora gospodarzy (mieszkańców, przedsiębiorców, aktywistów, radnych i innych urzędników). Takie fora powinny działać stale, regularnie i z udziałem decyzyjnych urzędników.
- 1.2. **Edukacja** mieszkańców **przez praktykę** (np. lokalne fora gospodarzy, które będą uczyć podejmowania dialogu, konstruktywnej krytyki).

2. Zwiększenie zasobu mieszkalnictwa komunalnego.

- 2.1. Przeznaczenie **większych środków na budownictwo komunalne**.
- 2.2. Zawieranie (wzorem Niemców) **umów miasto-właściciel** w sytuacji zagrożenia eksmisją, np. gdy osoba wynajmująca mieszkanie od prywatnego właściciela nie jest w stanie dalej płacić czynszu, miasto przejmuje ten obowiązek zamiast natychmiastowej eksmisji.
- 2.3. **Treningi wrażliwości** dla urzędników np. przez wizyty w hospicjach.

3. Miasto przyjazne osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami

- 3.1. Rozwijanie **budownictwa specjalistycznego** dla godnego zaspokajania potrzeb wyżej wspomnianych. Jeden z uczestników zaznaczył, że równocześnie trzeba zadbać o to, aby w mieszkaniach w takich budynkach pojawiły się rozwiązania wspomagające samodzielność osób starszych i OzN.
- 3.2. **Pomoc** od miasta w ponoszeniu opłat związanych z mieszkaniem **w sytuacjach losowych** jak np. utrata sprawności czy pracy.
- 3.3. Wycofanie **spraw o eksmisję**, w których miasto występuje przeciwko mieszkańcom i skierowanie ich do **mediacji**. Pojawił się też pomysł, aby, wzorem Niemiec, miasto zapewniało osobie zagrożonej eksmisją **talon na adwokata**.

4. Zrównoważony rozwój miasta.

- 4.1. Wdrażanie idei **miasta 15 – minutowego**, w tym m.in. darmowa komunikacja miejska.
- 4.2. Promowanie **retencji wody** przez zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej (zieleni).
- 4.3. Inwestycja miasta w **zdecentralizowane OZE** np. miejskie spółdzielnie energetyczne. Zwrócono uwagę na fakt, że jest to niezgodne z obowiązującym prawem, ale uczestnicy dyskusji byli tego świadomi, a mimo to chcieliby zmiany prawa umożliwiającej inwestowanie w OZE na obiektach publicznych takich jak szkoły czy przystanki.

- 4.4. Dążenie do **likwidacji dróg tranzytowych** przebiegających przez miasto przy jednoczesnej rozbudowie obwodnic i zwężaniu jezdni w mieście, aby czynić miasto przyjaznym dla ludzi, a nie dla samochodów.
- 4.5. Wzmacnianie programu **termomodernizacji budynków** przez upowszechnianie audytów energetycznych budynków i usprawnianie współpracy samorządów ze spółdzielniami.

5. Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.

- 5.1. Kiedy będzie możliwy **wykup mieszkań komunalnych** w Śródmieściu?
Dlaczego zablokowano możliwość wykupu mieszkań komunalnych w Warszawie? Mieszkańcy płacą horrendalnie wysokie czynsze: 980 zł za 30m2. Ziemia rozprzedawana jest deweloperom, którzy sprzedają mieszkania po cenach, na jakie stać tylko fundusze inwestycyjne. Kiedy wreszcie będzie można dokonać wykupu?
- 5.2. Program czystych parterów, czyli **likwidacja graffiti**.
Wpisanie do MPZP lub w innym mechanizmie, że do 3 m od podłoża, wszystkie elewacje pobazgrane, miasto ma prawo pomalować, na konkretny RAL i zatrudnić malarzy do sukcesywnego zmalowywania. Można zrobić kilka pilotaży. Jeśli ktoś nie chciałby takiej usługi, to sam by usuwał od razu po dewastacji.
- 5.3. Uregulowanie **nawisów styropianu** stanowiących ocieplenie, w nieruchomościach wydzielonych po obrysie.
Obecnie wspólnoty muszą dzierżawić teren od miasta - kara za oszczędzanie energii.
- 5.4. Pomoc merytoryczna, organizacyjna miasta w dziedzinach prowadzących do **zmniejszenia energii**.
Wspólnoty nie mają zasobów ludzkich i finansowych do modernizacji w celu zmniejszenia zużycia energii. Miasto może dać specjalistów, którzy będą ogarniać te tematy. Wspólnoty są chętne, ale bezradne, trzeba pomóc.
- 5.5. Czy będą Państwo dążyć do zwiększenia funduszy na **termomodernizacje** budynków i rozbudowę OZE?
W okresie 2022-2027 kwota przeznaczona na realizację wszystkich zadań z zakresu poprawy efektywności energetycznej wynosi 350 mln zł, to mniej niż kosztować będzie remont sali kongresowej w PKiN - 393 mln zł. Jednocześnie budynki odpowiadają za 59% emisji gazów cieplarnianych w Warszawie.
- 5.6. W jaki sposób władze Warszawy zamierzają wspierać mieszkańców w produkcji **energii z OZE**?
Proszę uwzględnić nie tylko prosumentów indywidualnych, ale także lokatorskich, zbiorowych, wirtualnych oraz obywatelskie społeczności energetyczne.
- 5.7. W jaki sposób władze Warszawy zamierzają zapewnić mieszkańcom **ogrzewanie z zeroemisyjnych źródeł**?

Obecnie sieć ciepłownicza w Warszawie zasilana jest z elektrociepłowni opalanych węglem, co w związku z polityką klimatyczną Unii musi się zmienić, abyśmy mogli osiągnąć neutralność klimatyczną w 2050 r.

- 5.8. W jaki sposób władze miasta będą rozwiązywać problem **ubóstwa energetycznego**?

Problem ubóstwa energetycznego może się znacznie nasilić po wprowadzeniu systemu handlu emisjami (ETS2), który obejmie także sektor budownictwa.

- 5.9. Zwiększenie **dostępności lokali użytkowych dla NGO**.

NGO borykają się z brakiem możliwości uzyskania lokali na prowadzenie swoich działań lub lokale, które są im proponowane, wymagają ogromnych nakładów finansowych na remont / dostosowanie do potrzeb.

Udostępnianie terenów/obiektów.

Kwestie najmu są w miarę uregulowane, niestety w przypadku dzierżawy realnie nie ma żadnych zasad czy preferencji dla NGO. Stawiane warunki są trudne do spełnienia przez biznes, praktycznie niemożliwe w przypadku NGO.

- 5.10. **NGO jako operator obiektów.**

Wypracowane mechanizmów i likwidacja przeszkód prawnych w przekazywaniu do zarządzania przez NGO różnego rodzaju obiektów/institucji pożytku publicznego (kultura, edukacja, sport itp.) - w szczególności mających animować działania innych NGO i mieszkańców.

- 5.11. **Mieszkalnictwo dla osób z niepełnosprawnościami.**

W Warszawie funkcjonuje jedynie ok. 20 mieszkań treningowych i wspomaganych, jest ich za mało, brak też rozwiązań docelowych (lokalowych i systemu wsparcia w lokalach) dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

IV. Transport i bezpieczeństwo

1. Postulaty wypracowane w toku pracy grupy.

- 1.1. Stworzenie spójnego **planu sieci infrastruktury rowerowej** obejmującego całe miasto i zakładającego budowę bezkolizyjnych (rower/samochód, rower/pieszy) i nie urywających się nagle ścieżek rowerowych.
- 1.2. **Rozwój sieci transportowej** miasta, w szczególności:
 - 1.2.1 przyspieszenie inwestycji w metro
 - 1.2.2 rozwój sieci tramwajowej i autobusowej do dzielnic obrzeżnych
 - 1.2.3 bardziej racjonalne umiejscowienie parkingów P+R w lepszych lokalizacjach obrzeżnych / przesiadkowych
- 1.3. Zamówienia i poprawa projektów autobusów i przystanków dla osób z utrudnioną dostępnością, np. uchylne miejsca do siedzenia.
- 1.4. Bezwzględne dodawanie **4 zebry do wszystkich skrzyżowań** - równe prawa pieszych i samochodów.
- 1.5. Miejscowe plany przestrzenne i projekty nowych deweloperskich osiedli bezwzględnie muszą uwzględniać transport komunikacji zbiorowej (odpowiednia szerokość ulic i skrzyżowań).
- 1.6. Wprowadzić **sekundniki** do sygnalizacji świetlnej.
- 1.7. Natychmiastowe **włączenie mieszkańców do udziału w decyzjach** i poprawie błędów zawartych w projekcie Nowego Centrum Warszawy.

2. Protokół rozbieżności

Postulat	Argumenty ZA	Argumenty PRZECIW
Zamykanie wjazdu samochodów dostawczych spalinowych w rejony dużych skupisk osób	redukcja smogu i blokowania ulic i chodników	- niezgodność z obowiązującymi przepisami ruchu drogowego - brak równości prawa różnych użytkowników dróg
domknięcie bezkolizyjnej obwodnicy śródmieścia	- redukcja ruchu w centrum miasta - można to zrobić na zasadzie uzupełnień i połączeń już istniejących arterii	rozwiązanie będzie przeciw skuteczne i tak naprawę doprowadzi do zwiększenia ruchu w centrum
strefa czystego powietrza do poprawy - wykreślenie obowiązku wymiany już posiadanych aut	- naruszenie praw mieszkańców dzielnic centralnych - wysokie koszty wymiany samochodów dla obywateli miasta brak równości uderzający w mniej zamożnych - wielki nowy	- redukcja smogu, - zdrowie publiczne, - dobro wspólne - koszty leczenia powikłań chorób układu oddechowego

	samochód OK, mały stary - nie OK	
strefa płatnego parkowania na podstawie referendum lokalnych	- to mieszkańcy powinni decydować o swojej najbliższej okolicy - utrudnianie funkcjonowania dla mieszkańców	- zmniejszenie ilości samochodów w centrum i zatłoczenia ulic i smogu - nikt nie ma obowiązku posiadania samochodu
likwidacja kładek i podziemnych przejść dla pieszych, zamiast tego - pasy	prawa pieszych	blokowanie ruchu samochodów = większe korki = większy smog
zamknięcie tranzytu przez dzielnicę centralną dla samochodów spoza miasta	- radykalne zmniejszenie ilości samochodów w centrum - udało się w Krakowie, w Warszawie też może się udać	niemożliwe do wdrożenia i monitorowania
tempo 30 na całe miasto + wyjątki	bezpieczeństwo pieszych i innych użytkowników dróg	zwiększenie korków i spalania = zwiększenie smogu
wdrożenie spójnej strategii szkolnych ulic dla całego miasta	bezpieczeństwo i zdrowie dzieci przemieszczających się do szkół	- utrudnienie rodzicom i rodzinom, które dowożą swoje dzieci do szkół samochodami - nieracjonalne i nieproporcjonalne ograniczanie praw jednej grupie użytkowników dróg
chodniki i ciągi piesze - osłupkowania w celu wyeliminowania parkowania na chodnikach	- chodniki się niszcą od parkujących samochodów - utrudnianie poruszania się pieszym, zwłaszcza osobom z trudnościami w ruchu	niezgodne z prawem o ruchu drogowym
woonerfy w centrum i ulicach reprezentacyjnych	uspokajanie ruchu i odzyskiwanie ulic dla pieszych	- utrudnianie i ograniczanie ruchu mieszkańcom - nieracjonalne wydawanie pieniędzy z budżetu miasta
wstrzymanie projektu Nowego Centrum Warszawy do czasu przeprowadzenia rzetelnego procesu partycypacyjnego	rażące błędy w realizacji (m.in. prywatyzacja miejsc parkingowych, złe projekty i złe materiały używane)	centrum wymaga pilnej rewitalizacji, projekt można poprawiać w szczegółach bez wstrzymywania całości

3. Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.

3.1. Czy będzie Pan/i **kontynuować politykę transportową**, czyli zwężanie, SPPN, a przede wszystkim Strefa Czystego Transportu?

Od lat ekipa rządząca w Warszawie prowadzi politykę zwężania, zaślepiania, likwidacji jezdni, likwidacji parkingów, siłowego wprowadzania SPPN mimo

protestów, a przede wszystkim forsowania SCT. Organizacje i mieszkańcy zjednoczeni w naszym porozumieniu chcą wiedzieć co zrobi dany kandydat.

- 3.2. **Zaniedbania w stosunku do przedsiębiorców** prowadzących swoją działalność na terenie Warszawy.

Nie zgodność uchwały z aktem nadrzędnym oraz brak regulacji dotyczącej bezpieczeństwa w od płatnym przewozów osób

- 3.3. Włączenie **monitoringu wizyjnego skwerów i placów ZGN Wola** do sieci monitoringu miejskiego.

Dewastację, zachowania nieobyczajne, są tu i teraz, a reakcji brak, przez co nie ma wykrycia winnych i zastopowania działań niepożądanych.

- 3.4. Skuteczne **czyszczenie torowisk**, by ograniczyć unos wtórny.

W porównaniu z innymi stolicami, torowiska w Warszawie stanowią zagrożenie dla zdrowia, ponieważ każdy przejazd tramwaju, to chmury pyłu, który ląduje w płucach.

- 3.5. Regulacja **korzystania przez tramwaje z elewacji**, przy zawieszaniu trakcji na ścianie.

Obecnie tramwaje korzystają z elewacji budynków nie ponosząc stałych kosztów, a budynki się trzęsą. Należy rozwiązać ten problem.

- 3.6. Wyłączenia z ruchu **jezdni na rzecz rowerów oraz ruchu pieszego**.

W różnych miastach świata, szczególnie w wyniku doświadczeń pandemii, stosowano zamykanie ulic lub częściowe zamykanie, rozwiązania te utrzymano. Zmalał transport indywidualny, wzrósł transport rowerowy i ruch pieszy. Wzrosły relacje społeczne i drobny handel. W Warszawie też jest to potrzebne.

- 3.7. **Wydłużenie o 50 m ul. Modlińskiej** przy ul. Kowalczyka, aby powstało przejście dla pieszych.

- 3.8. Naszym postulatem jest wprowadzenie w Warszawie modelu "**Szkolnych ulic**". Smog samochodowy - zwłaszcza NO₂ szkodzi dzieciom. Zła pamięć, problemy z nauką są jednymi z wielu konsekwencji ruchu drogowego przy szkole. Dlatego postulujemy o zapewnienie bezpiecznego ruchu pieszego i rowerowego zamiast sam. przy szkole. To dobrze wpłynie także na kondycję fiz. dzieci w dobie otyłości.

- 3.9. Czy Pan/Pani zamierza konsekwentnie powiększać liczbę **Szkolnych ulic** w Warszawie?

Szkolna ulica, to: bezpieczeństwo dzieci, lepsze powietrze, czyli dbanie o zdrowie dzieci, lepsza kondycja fizyczna. Same zalety.

- 3.10. Czy zamierza Pan/Pani przyspieszyć **budowę ścieżek rowerowych** w Warszawie?

Ścieżki rowerowe powinny być w każdym miejscu w Warszawie i być połączone w wygodną i spójną całość. Rowerami jeździ już naprawdę ogromna rzesza Warszawiaków. Są równoprawnymi uczestnikami ruchu drogowego. Niestety ścieżki rowerowe nie są doprowadzone we wszystkie miejsca w mieście. Często

trzeba wyjechać na ruchliwą, niebezpieczną ulicę i oddychać spalinami jak np. na ul. Puławskiej. Potrzebujemy ścieżek rowerowych!

3.11. Rozwój komunikacji miejskiej.

Zapewnienie komunikacji publicznej w miejscach wykluczonych. W Warszawie dostęp do komunikacji publicznej jest dobry. Ale nie we wszystkich dzielnicach. Np Wawer jest źle skomunikowany. A ZTM mówi, że tam autobus nie jest potrzebny, bo są tam domki jednorodzinne. W takich miejscach jest smog - koniecznie trzeba odciążyć z indywidualnego ruchu samochodowego tego typu osiedla!

3.12. Bezpieczeństwo, hałas, smród w Śródmieściu i w ramach Nowego Centrum Warszawy.

"Pytanie: W jaki sposób przestrzeń w ramach Nowego Centrum Warszawy będzie spełniała potrzeby okolicznych mieszkańców i będzie dla nich przyjazna i bezpieczna w związku z funkcją turystyczno-gastronomiczno-rozrywkową która jest dla niej planowana?"

Partycypacja, kultura i migranci/tki

4. Postulaty wypracowane w toku pracy grupy.

- 4.1. Stworzenie otwartej **platformy do rozmów** i konsultacji.
Platforma internetowa pozwalająca zgłaszać pomysły, opiniować je, uzyskiwać podstawę do podejmowania decyzji. Inteligentna, grupująca podobne tematy.
- 4.2. **Lokalność budżetu** obywatelskiego.
Przywrócenie lokalności BO, tak by zarówno zgłaszane pomysły, jak i głosowanie było lokalne, na poziomie osiedli, albo jeszcze bardziej lokalne. Aby to uzyskać konieczne są zmiany na poziomie ustawowym.
- 4.3. **Miejsca** i platformy **współpracy**.
Utworzenie, wzmacnianie i wypromowanie miejsc dialogu i współpracy w Warszawie. Coś na kształt KDS-ów, ale obejmujące więcej grup/aktorów życia społecznego - oprócz NGO i UM m.in.: aktywistów, biznes, polityków-radnych itd. By rozmawiać, opiniować, ale też szukać wspólnych rozwiązań, możliwości współpracy. Jedną z takich form może być **kontynuacja spotkań Okrągłego Stołu** po wyborach.
- 4.4. Narzędzia do **wspólnego zarządzania terenem** (i nie tylko).
Wypracowanie i wdrożenie (zarządzenie Prezydenta?) modelu pozwalającego na zarządzanie (w tym współfinansowanie, animowanie, rozwój, działania na rzecz nieruchomości (terenem, obszarem, budynkiem itp.) przez szerokie i różnorodne wspólnoty mogące się składać np. z: UM, organizacji, aktywistów, lokalny biznes, mieszkańców itd. Wybranie modelu i formalne wdrożenie.
- 4.5. **Nowelizacja ustawy warszawskiej** (i innych związanych z nią ustaw) we współpracy z NGO.
Rozpoczęcie prac nad zmianą, w szerokim dialogu, z silnym udziałem NGO.
- 4.6. **Kontrola nad lobbingiem** w Warszawie
Stworzenie ram prawnych do lobbowania na poziomie UM, Rady Warszawy czy rad dzielnic, podobnie jak to ma miejsce w sejmie. W tej chwili bywa, że lobbing określonej firmy czy środowiska biznesowego odbywa się pod przykrywką fundacji. Jest to nieczytelne, powoduje fałszywe wrażenie lobbowania na rzecz dobra wspólnego, a także psuje wizerunek NGO.
- 4.7. **Dialog NGO z osobami decyzyjnymi**
W KDS-ach i w innych formach dialogu ze strony UM powinny uczestniczyć osoby mające faktyczny wpływ na podejmowane decyzje, tak by głos NGO był słyszany bezpośrednio.
- 4.8. **Urealnienie finansowania** zadań własnych.
Zadania realizowane w ramach konkursów dla NGO są zadaniami własnymi Miasta. Są obszary, gdzie w praktyce całość tych zadań jest realizowana przez organizacje. Tymczasem kwoty na konkursy nie rosną w tempie inflacji, oczekuje

się, że (rosnącą) część kosztów organizacje pokryją z wkładów własnych, a stawki osób pracujących w nich (w tym stawki specjalistów) będą wyraźnie niższe, niż rynkowe. Powoduje to odpływ pracowników z NGO i konieczność zatrudniania osób o coraz niższych kwalifikacjach.

4.9. **Polityka migracyjna**

Utworzenie i realizowanie polityki migracyjnej zarówno na poziomie państwa, jak i miasta. Edukacja, programy specjalizacji. Niepozostawianie migrantów czy uchodźców samym sobie, wyjście poza prostą pomoc socjalną.

5. **Postulaty zgłoszone na sesji plenarnej, które nie miały możliwości uzyskania konsensusu podczas pracy w grupie.**

- 5.1. Procedura adaptowania do normalnego budżetu pomysłów z Budżetu Obywatelskiego w przypadku ich niewybrania.
- 5.2. Udział NGO w wyborze Dyrektorów Biur i innych istotnych dla organizacji podmiotów. Nie ma to być współdecydowanie, a jedynie obecność głosu środowiska NGO.
- 5.3. Traktowanie migrantów jak obywateli Warszawy – włączanie ich, wpisywanie ich potrzeb w politykę Miasta.
- 5.4. Budżet Obywatelski – dopuszczenie projektów 2-3 letnich, tak aby projekty, które są obecnie bardzo często odrzucane ze względu np. na to, że opracowanie projektu architektonicznego czy dopełnienie formalizmów (np. podpięcie mediów) zajmuje ponad rok, pomimo, że sama realizacja czy wydatkowanie środków nie przekracza roku.
- 5.5. Przyjęcie w Budżecie Obywatelskim zasady nieczynienia szkody przyrodzie. W przypadku procesu konsultacji traktowanie ich realnie jako składową dialogu czy nawet element współdecydujący. Obecnie takie zasady najczęściej są zwyczajną informacją, która ma nikłą możliwość wpływu.
- 5.6. Włączenie NGO w proces ustalania wysokości czynszów na preferencyjnych warunkach, a zwłaszcza ich podwyżek.

6. **Pytania i propozycje kierowane do kandydatów.**

- 6.1. Jak będzie wyglądała **współpraca przyszłej Rady dzielnicy z pozostałymi** ciałami dialogu?
Współpraca ciał dialogu z radą dzielnicy i miasta powinna mieć charakter otwarty i być podmiotowa.
- 6.2. Współpraca **NGO-Rada Miasta-Urząd**.
Wiele kwestii możliwych jest do rozwiązania na poziomie Rady Miasta. Jest też wola ze strony radnych by je rozwiązywać, czy generalnie - by współpracować z

NGO. Jednak nie ma możliwości, by NGO bezpośrednio występowały do RM, zawsze odbywa się to za pośrednictwem Urzędu, a tu pojawia się opór.

Chcemy modelu międzysektorowego współzarządzania przestrzeniami publicznymi i lokalami miejskimi wciąż jednak brakuje kompleksowego mechanizmu umożliwiającego oddanie części odpowiedzialności za najbliższe otoczenie w ręce lokalnych organizacji, firm i instytucji. Nie zawłaszczania ich, ale właśnie wzięcia za nie współodpowiedzialności. Przykład: Otwarty Jazdów, Komuna Warszawa, Plac Defilad

6.3. **Wzmacnianie mechanizmów partycypacji NGO.**

Wypracowanie regulacji, zasad i obyczajów realnej współpracy pomiędzy NGO a Urzędem, szanowanie się, zrozumienie, że realizujemy te same cele.

6.4. **Jak w Państwa ocenie organizacje pozarządowe realizują zadania publiczne?**

Czy powinny im być zlecane i w jakim zakresie? Jakie obszary uważacie za kluczowe?

6.5. **Jakie są Pana/ni plany w zakresie budżetu w sferze kultury i jak postrzega Pan/i relacje między działalnością kulturalną a stricte artystyczną?**

6.6. **Zwiększenie budżetu na integrację migrantów/ek (konkursy dla NGO).**

Zwiększenie budżetu na integrację migrantów/ek - w tym: utworzenie konkursu dla organizacji pozarządowych na wieloaspektowe działania integracyjne (w tym: wzmocnienie organizacji tworzonych/współtworzonych przez migrantów/tki)

6.7. **Stworzenie konkursu dot. wsparcia wielojęzycznych mediów warszawskich.**

Stworzenie konkursu dla organizacji pozarządowych dot. wsparcia wielojęzycznych mediów społecznych/obywatelskich tworzonych lub współtworzonych przez warszawskich migrantów/tki.

6.8. **Alokowanie środków na niwelowanie nieprzewidzianych skutków problemów związanych z migracją i nagłym rozwojem różnorodności w Warszawie.**

6.9. **Zapewnienie udziału strony społecznej w wyborach dyrektorów miejskich biur.**
Zapewnienie udziału przedstawicieli BKDS-ów właściwych dla danego biura - w rekrutacji (zadawanie pytań, opiniowania) kandydatów na stanowiska dyrektorskie w biurach miejskich.